

Załącznik
do Uchwały Nr II/14/14
Rady Miejskiej w Pyzdrach
z dnia 29 grudnia 2014 r.

GMINNY
PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
na rok 2015

I. Wstęp

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Narkomania powstaje na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, zwłaszcza rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej rodziny i szkoły, jest niepokojącym przejawem trudności dojrzewania psychospołecznego a zwłaszcza emocjonalnego młodych ludzi.

Zażywanie narkotyków wywołuje wiele różnych problemów rodzinnych, szkolnych, prawnych a także zdrowotnych. Jednym z nich jest wystąpienie tzw. zespołu uzależnienia a także ostrych i przewlekłych chorób, w tym zakażenia wirusem HIV.

Narkomania jest przyczyną tragedii wielu młodych ludzi i ich rodzin. Stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia społeczeństwa.

Narkotyki należą do najbardziej rozpowszechnionych używek wśród młodych ludzi.

Sięgając po nie młodzież próbuje często pokonać swoją nieśmiałość, oddalić lęki i przywrócić wiarę w siebie. Dzieje się tak dlatego, że używanie tych substancji powoduje zwolnienie przewodnictwa komórek nerwowych, co między innymi daje w efekcie subiektywne poczucie rozluźnienia i poprawienia nastroju. Używanie narkotyków dla poprawy samopoczucia było od wieków zjawiskiem powszechnym w wielu kulturach, ale właśnie w ostatnich latach obserwuje się gwałtowny wzrost ich spożycia. Okres dojrzewania to okres przejściowy, podczas którego młodzi ludzie próbują odnaleźć swoją tożsamość i niezależność. Często osiągają to poprzez eksperymentowanie oraz kwestionowanie przekonań i oczekiwań dorosłych.

Wpływ rodziców na dorastające dzieci staje się coraz słabszy dlatego, że w tym okresie młodym ludziom bardziej zależy na opinii i aprobacie rówieśników niż rodziców i innych osób dorosłych. Najsilniejszy wpływ na zachowanie wielu nastolatków wywierać może grupa rówieśnicza lub inna grupa nieformalna. Silna identyfikacja z grupą może być źródłem poważnych problemów, gdy w grupie popularny jest model zachowania, który znacznie odbiega od ogólnie przyjętych norm. Jeśli w danej grupie eksperymenty z narkotykami, alkoholem czy papierosami są jednym ze sposobów spędzania wolnego czasu, może to mieć istotny wpływ na młodego człowieka i popchnąć go na drogę uzależnienia.

Zażywanie środków odurzających oraz picie alkoholu bywa często rozpaczliwą próbą manifestacji własnej woli dziecka, kiedy rodzice próbują decydować za nie o wszystkim i narzucać swoje zdanie. Aby zapobiegać powyższemu zjawiskom należy dostarczać dzieciom

i młodzieży jak najwięcej pozytywnych bodźców i umiejętnie kierować ich czasem wolnym. Poprzez wczesną edukację na temat uzależnień należy uczulić młodych ludzi na niebezpieczeństwa jakie mogą pojawić się na skutek zażywania środków odurzających oraz zaproponować im ciekawe formy i sposoby spędzania czasu wolnego.

Zasygnalizowane zagrożenia związane z rozprzestrzenianiem się zjawiska narkomanii stanowią istotny problem społeczny, ponieważ nawet jeśli przyjmiemy, że eksperymentowanie z narkotykami w przypadku większości osób nie stanowi jeszcze uzależnienia to i tak mamy do czynienia z poważnym zagrożeniem, wymagającym wielopłaszczyznowych zabiegów profilaktycznych.

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązaniem problemów narkomanii jest Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005r. która spowodowała, iż na samorządy gminne został nałożony obowiązek realizacji konkretnych działań prowadzonych jako zadania własne gminy w ramach gminnego programu przeciwdziałania narkomanii finansowanych z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do zadań tych należą:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniom,
2. udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

W związku z powyższym opracowany został dla Gminy Pызdry – Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, jakie powoduje zażywanie narkotyków z uwzględnieniem kierunków działań, wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania

Narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 r. opracowany został na podstawie:

- sporządzonej w 2007 r. „Diagnozy zagrożeń patologiami społecznymi na terenie gminy Pyzdry”,
- sporządzonej w 2014 r. „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy i miasta Pyzdry”,
- propozycji zadań pochodzących od instytucji i organizacji pozarządowych zaangażowanych w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów patologii społecznych.

II. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie narkomanii i związanych z nią problemów. Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych,
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Podstawowym celem programu jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów, a przy tym podniesienie świadomości społecznej wśród mieszkańców Gminy Pyzdry.

Cel ten realizowany będzie poprzez:

- ograniczenie tempa wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków,
- ograniczenie tempa wzrostu przestępczości związanej z używaniem narkotyków,
- utrzymywanie poprawy stanu zdrowia u osób poddawanych leczeniu i rehabilitacji.

Profilaktyka pierwszorzędowa realizowana w gminie Pyzdry dotycząca całej populacji dzieci i młodzieży będzie miała na celu:

- opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- promocję zdrowego stylu życia,
- zmniejszenie ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych,

- diagnozę środowiska związaną z problemem używania środków psychoaktywnych,
- dostosowanie programów profilaktycznych do potrzeb środowiska,

Profilaktyka drugorzędowa będzie miała na celu zapobieganie powstawaniu uzależnieniom poprzez:

- kształtowanie postaw abstynenckich u dzieci i młodzieży,
- wycofanie dzieci i młodzieży z zachowań ryzykownych,
- diagnozę środowiska związaną z problemem.

Profilaktyka trzeciorzędowa będzie miała na celu zmniejszenie skutków zdrowotnych i społecznych narkomanii poprzez:

- utrwalenie postaw abstynenckich u osób z problemem narkotykowym,
- zmotywowanie do leczenia osób mających problemy narkotykowe,
- organizowanie wsparcia po terapii.

III. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Kontynuowaniu działalności świetlic socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z terenów szczególnie narażonych na występowanie zjawisk patologicznych i dysfunkcyjnych.
2. Kontynuowaniu działalności Punktu Konsultacyjnego, w którym to punkcie specjalista ds. uzależnień dokonywać będzie wstępnej diagnozy problemu i motywować do podjęcia terapii w poradni ambulatoryjnej lub ośrodku stacjonarnym.
3. Dopuszczeniu świetlic socjoterapeutycznych i Punktu Konsultacyjnego oraz innych podmiotów i instytucji pracujących na rzecz profilaktyki narkomanii w odpowiedni sprzęt i materiały edukacyjne.
4. Dofinansowywaniu dojazdów na terapię uzależnień.

Zadanie 2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Udzielaniu rodzinom dotkniętym problemem narkomanii bezpłatnych porad psychologicznych w działającym Punkcie Konsultacyjnym, a także podczas organizacji imprez środowiskowo-profilaktycznych.

2. Kontynuowaniu współpracy z Posterunkiem Policji w Pyzdrach w prowadzeniu zadań sprzyjających ograniczeniu zagrożeń patologii rodziny i eliminowaniu niekorzystnych czynników wpływających na obniżenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

3. Dofinansowaniu szkoleń z zakresu narkomanii pracownikom służb i instytucji, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

4. Wspieraniu działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w tym placówek szkolnych, poprzez ogłoszenie konkursu na realizację „Nowatorskich i innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym”.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Udzielaniu wsparcia szkołom podstawowym, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej w podejmowaniu różnych form oddziaływań profilaktycznych prowadzonych w oparciu o szkolne programy profilaktyki i promocji zdrowia:

– prowadzenie programów zagospodarowania czasu wolnego stwarzających młodym ludziom możliwość uczestniczenia w profilaktycznych zajęciach,

– angażowanie młodych ludzi do udziału w atrakcyjnych formach spędzania czasu, które sprzyjają osobistemu rozwojowi, wzmacniają poczucie odpowiedzialności, własnej wartości oraz umożliwiają włączenie do grup realizujących pozytywne cele,

– rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży, będących alternatywą wobec różnego typu zachowań ryzykownych (sięgania po środki psychoaktywne, co prowadzi do agresji i demoralizacji),

– wspieranie pozaszkolnych programów profilaktycznych, prezentacji teatralnych, spektakli profilaktycznych będących uzupełnieniem zajęć profilaktycznych,

– prowadzenie programów wspierających rodziców w procesie wychowania dzieci,

– organizowanie konkursów, akcji i innych działań poświęconych problematyce narkomanii;

– doposażenie w materiały edukacyjne, informacyjne, a także nagrody rzeczowe, które stanowią element motywacyjny i angażujący uczniów w podejmowanych przedsięwzięciach profilaktycznych.

2. Udział w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych, obejmujących problematykę narkomanii.

3. Prowadzenie monitoringu.

Zadanie 4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązaniu problemów narkomanii.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Udzielaniu wsparcia placówkom oświatowym i kulturalnym w prowadzeniu działań związanych z profilaktyką narkomanii.
2. Wspieraniu wszystkich instytucji, którym statutowo powierzono jakiegokolwiek działania skierowane na tworzenie warunków prawidłowego rozwoju młodego pokolenia.
3. Współpracy z lokalnymi mediami w zakresie propagowania strategii profilaktycznej oraz poszczególnych jej przedsięwzięć.
4. Upowszechnianiu materiałów informacyjno-profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.
5. Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

IV. Współpraca:

Znaczna część zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii będzie realizowana łącznie z zadaniami dotyczącymi profilaktyki i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wyznaczonymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Aby przedstawiony Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii mógł być efektywnie i fachowo realizowany należy do jego realizacji założyć współpracę z:

1. Instytucjami Centralnymi:
 - Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii
2. Instytucjami Wojewódzkimi:
 - Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Wielkopolskiego d/s Uzależnień.
3. Instytucjami i podmiotami Gminy Pyzdrzy:
 - Posterunkiem Policji w Pyzdrach i Komendą Powiatową Policji we Wrześni
 - Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
 - Szkołami Podstawowymi i Gimnazjum,
 - Służbą Zdrowia,
 - Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną we Wrześni.
 - Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach,
4. Instytucjami i podmiotami Gminy i Powiatu Września:
 - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,

5. Prokuraturą Rejonową w Słupcy i Wrześni, Sądem Rejonowym w Słupcy i Wrześni, Kuratorami zawodowymi i społecznymi i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką zapobiegania narkomanii.

V. Monitoring i ewaluacja:

Stały monitoring nad realizacją programu będzie prowadziła Przewodnicząca Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyzdrach. Placówki realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii są zobowiązane do złożenia sprawozdania z ich przebiegu, podjętych działań oraz osiągniętych rezultatów.

Preliminarz wydatków Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Pyzdry na 2015 rok

4170 - WYNAGRODZENIA BEZOSOBOWE:

1. Wynagrodzenie dla wychowawców prowadzących zajęcia socjoterapeutyczne:

(2 godz. tyg. - 9 msc x 350,00 zł)

- wychowawca SSP w Lisewie	3.150,00 zł
- wychowawca SSP we Wrąbczynkowskich Hol.	3.150,00 zł
- wychowawca SSP w Górnych Grądach	3.150,00 zł
- wychowawca NSP w Pietrzykowie	3.150,00 zł

RAZEM: 12.600,00 zł

2. Wynagrodzenia dla wychowawców prowadzących profilaktyczne zajęcia dla dzieci i młodzieży – **1.400,00 zł**

4210 – ZAKUP MATERIAŁÓW I WYPOSAŻENIA:

1. Zakup materiałów papierniczych dla świetlic socjoterapeutycznych (50,00 zł x 9 msc x 4 świetlice socjoterapeutyczne) - **1.800,00 zł**

2. Zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii – **1.000,00 zł**

3. Zakup programów profilaktyczno - wychowawczych dla dzieci i młodzieży – **1.700,00 zł**

4300 – ZAKUP USŁUG POZOSTAŁYCH:

1. Finansowanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych –
1.000,00 zł

2. Finansowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii (spektakle, widowiska z elementami edukacji i profilaktyki) skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży – **5.000,00**

4410 – PODRÓŻE SŁUŻBOWE KRAJOWE:

1. Delegacje wolontariusza prowadzącego zajęcia sekcji tenisa stołowego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym – **500,00 zł**

RAZEM: 25.000,00